

گروه تاریخ استان هرمزگان

فروردین ۹۷

بانک سوالات درس ۱۶ (رنسانس و عصر جدید)

نام درس: تاریخ ایران (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه

پایه: یازدهم

رشته: ادبیات و علوم انسانی

الف) جملات صحیح و غلط را مشخص کنید. در صورت غلط بودن صحیح آن را بنویسید.

- ۱- تفکر وسبک جدید فکری و فرهنگی اروپا که براساس نوزایی و تجدید حیات فرهنگ یونان و روم باستان قرارداد شد به رنسانس معروف شد.
- ۲- بورژواها قشر جدید شهرنشین ثروتمند شامل بازرگانان، بانکداران و صاحبان صنایع بودند که با گسترش شهرنشینی و رشد تجارت بوجدآمدند.
- ۳- رنسانس تحولی ساده یا گونه ای شکوفایی معمولی بود، که ابعاد زندگی فردی اجتماعی اروپاییان را دربر می گرفت.
- ۴- یکی از وجوه مهم تفکر رنسانس که ریشه در فرهنگ یونان باستان داشت توجه به انسانی بود که برای خدمت به خداوند خلق شده بود.
- ۵- هنرمندان عصررنسانس برزیبایی و خصوصیات جسمانی انسان و خصلت های درونی شخصیت های مورد نظر خود تاکید داشتند.
- ۶- معماران عصر رنسانس ساختمان های رم باستان را سرمشق والگوی خود در ساخت بناها قراردادند.
- ۷- انسان گرایان بر اصل آموزش پذیری انسان و شکوفایی استعدادها و توانمندی های بالقوه اواز طریق آموزش تاکید می کرد.
- ۸- در عصررنسانس نگرش مسلمانان در نتیجه آشنایی آنان با پیشرفتهای علمی اروپاییان و اشاعه اندیشه اومانیستی تغییر کرد.
- ۹- در اواسط قرن شانزدهم گالیله در رساله گردش اجرام سماوی نظریه چرخش زمین به دور خورشید را مطرح کرد.
- ۱۰- اختراع و توسعه صنعت چاپ کمک فراوانی به فراگیر شدن پژوهش های علمی و نشر علم در اروپا کرد.
- ۱۱- اکتشافات جغرافیایی موجب به هم خوردن موازنه تجارت جهانی و آغاز استعمار گری اروپاییان شد.
- ۱۲- روانه شدن ناوگان دریایی پرتغالی ها به هند، چین و خلیج فارس، به منزله نخستین گامهای اروپاییان برای استعمار سرزمین های دیگر محسوب می شود.
- ۱۳- کشف سرزمین های جدید و گسترش قلمرو اروپایی، آثار و پیامدهای فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی گسترده ای بر جا گذاشت.
- ۱۴- شاهان اروپایی با استفاده از بردگان سرزمین های کشف شده، ارتش ملی و ناوگان دریایی خود را مجهز و قوی کردند.
- ۱۵- جنبش اصلاح دینی بانتقاد و اعتراض به برخی از نظریات و عملکرد کلیسا شروع شد.
- ۱۶- اعتراضات به کلیسا از طرف شاهان و فرمانروایان، انسان گرایان و مصلحان دینی صورت می گرفت.
- ۱۷- یکی از پیامدهای نهضت های دینی در عصر نوزایی، تضعیف قدرت کلیسای پروتستان و کاهش نقش آن در زندگی مردم بود.

ب) سوالات چهار گزینه ای

- ۱- کدام گزینه تاثیر فراوانی بر رشد شهرها و تجارت در مناطق ساحلی اروپا گذاشت؟
الف- جنگ های صلیبی ب- شهرنشینی ج- دادوستد کالاهای قیمتی د- تجارت پارچه
- ۲- کدام گزینه از مهم ترین عوامل ظهور رنسانس نمی باشد؟
الف- رشد شهرنشینی و تجارت ب- پیشینه فرهنگی و تاریخی
ج- گسترش اومانیزم د- گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام
- ۳- رنسانس از نظر تاریخی به دگرگونی های فکری و فرهنگی گفته می شود که به منظور احیای فرهنگ..... و..... از ایتالیا آغاز شد.
الف- ایران و روم باستان ب- ایران و یونان ج- یونان و ایتالیا د- یونان و روم باستان
- ۴- کدام گزینه صحیح نمی باشد؟
الف- درگیری های پاپ ها و پادشاهان در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد.
ب- دانشمندان اروپایی در قرون وسطا از طریق اندلس و سیسیل با دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام آشنا شدند.
ج- مدارس عالی و دانشگاه های تازه تاسیس ایتالیایی در استفاده از آثار دانشمندان یونانی پیشگام بودند.
د- تفکر اومانیزستی بیش از هر جای دیگر، در قلمرو ادبیات، هنر و معماری و تعلیم و تربیت انعکاس یافت.
- ۵- کدام عامل سبب تغییر نگرش علمی اروپاییان در عصر رنسانس و قرون جدید گردید؟
الف- آشنایی با پیشرفت های مسلمنان ب- اشاعه اندیشه های اومانیزستی
ج- آشنایی با علوم طبیعی د- "الف" و "ب"
- ۶- اختراع دستگاه چاپ توسط از مهم ترین ابداعات در عصر رنسانس بود.
الف- گوتنبرگ آلمانی - فناوری ب- ویلیام هاروی - فناوری
ج- گوتنبرگ - علمی د- ویلیام هاروی - علمی
- ۷- مهم ترین شخصیتی که نهضت اصلاح دینی به نام او شناخته می شود، آلمانی بود که در اعتراض به یکسره از کلیسا برید و بنیاد نهاد.
الف- مارتین لوتر - کلیسای وتینبرگ - مذهب تازه ای ب- مارتین لوتر - مسیحیت کاتولیک - مذهب تازه ای
ج - جان کالون - کلیسای وتینبرگ - مذهب تازه ای د- جان کالون - مسیحیت کاتولیک - مذهب تازه ای
- ۸- کدام عامل باعث بروز جنگ های مذهبی میان پروتستان و کاتولیک ها شد؟
الف- نظریات مارتین لوتر ب- نظریات جان کالون ج- پاپ و امپراتور د - نهضت پروتستان

ج) کلمات مناسب را انتخاب کنید و در جای مناسب قرار دهید.

(پروتستان ، رنسانس، جغرافیایی، انسان ، صنعت چاپ ، جنگ های صلیبی ، دریانوردی ، انسان گرایان ، برده داری ، کاتولیک)

- ۱- تفکر وسبک جدید زندگی مردم ایتالیا که اساس آن بر نوزایی وتجديد حیات فرهنگ یونان و روم باستان قرار داشت، به معروف شد.
- ۲- تاثیر فراوانی بر رشد شهرها و تجارت به ویژه در مناطق ساحلی اروپا گذاشت.
- ۳- انسان گرایان یا اومانیتست ها به تبعیت از یونانیان باستان ، راحورومدار جهان می شمردند.
- ۴- توسعه کمک فراوانی به فراگیر شدن پژوهش های علمی ونشر علم در اروپا کرد.
- ۵- اروپاییان در دوران پس از جنگ های صلیبی و اواخر قرون وسطا با افزایش اطلاعات و توسعه مهارت در کشف سرزمین ها و راه های جدید موفقیت های بسیاری کسب کردند.
- ۶- که شیفته مروج ادبیات و آثار کهن یونانی و لاتینی بودند، به شیوه تعلیم و تربیت که تحت نظارت کلیسا در مدارس و دانشگاه ها انتقاد داشتند.
- ۷- یکی از پیامدهای نهضت تقویت پادشاهان و دولت های ملی ورشد اندیشه ملی گرایی بود.

چ) در مورد اصطلاحات زیر توضیح کوتاه دهید.

۱-رنسانس

۲- بورژوا

۳- اومانیتست

۴- پروتستان

ح) شخصیت شناسی (در مقابل گزینه ها نام شخصیت مورد نظر را بنویسید.)

- ۱- دارای هوش ونبوغ سرشاری بود ودر علوم مختلف از قبیل ریاضی ، مهندسی، زمین شناسی و... نیز سررشته داشت؛ مشهورترین اثر نقاشی اومونالیزا بود. ()
- ۲- استاد دانشگاه پیزا، فرضیه های کپرنیک را بیش از پیش مورد تایید قرارداد و تلسکوپ را اختراع کرد. ()
- ۳- در زمینه کارکرد قلب وچگونگی گردش خون به موفقیت های مهمی دست یافت. ()
- ۴- اختراع وی از مهم ترین ابداعات فناوری در عصر رنسانس بود و دیری نگذشت که این صنعت یکی از بزرگترین صنایع اروپا شد. ()
- ۵- دولت پرتغال ناوگان دریایی خود را به فرماندهی وی به هند گسیل کرد و او توانست تعدادی پایگاه تجاری- نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندستان و چین تاسیس کند. ()
- ۶- سفر دریایی او که منجر به کشف قاره آمریکا شد، با حمایت مالی اسپانیا انجام گرفت. ()

خ) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۱- رنسانس از نظر لغوی به چه معنی است؟
- ۲- تفکر وسبک جدید زندگی اندیشمندان ونویسندگان قرن ۱۴ درایتالیا برچه اساسی قرارداشت ؟
- ۳- بورژواها چگونه نقش موثر دراداره امور شهرها را به عهده گرفتند؟
- ۴- دانشمندان اروپایی درقرون وسطا از چه راهی با دستاوردهای فکری وفرهنگی جهان اسلام آشنا شدند؟
- ۵- تفکراومانیسیتی وگرایش های انسان گرایانه درکدام قلمروها (علمی وهنری)انعکاس بیشتری یافت؟
- ۶- چه عاملی دراواخر قرون وسطا ،انگیزه واشتیاق اروپاییان برای رسیدن به شرق ودسترسی به ادویه ودیگرکالاهای گرانبها را دوجندان کرد؟
- ۷- دستاورد کریستف کلمب چه بود؟
- ۸- کشفیات جغرافیایی بیشترین تاثیر خود را برکدام حوزه داشت؟
- ۹- اکتشافات جغرافیایی وذخیره فلزات قیمتی که موجب رونق اقتصادی ورشد تجارت شهرهای اروپایی شد، به ضرر کدام گروه اجتماعی بود؟
- ۱۰- اکتشافات جغرافیایی وذخایر فلزات قیمتی دراروپا،موجب افزایش اعتبار کدام گروه اجتماعی شد؟
- ۱۱- شاهان درعصررنسانس ازمنابع مالی چه استفاده ای کردند؟
- ۱۲- پیامدهای نهضت پروتستان رابنویسید.(یک مورد)
- ۱۳- هدف آموزش وپرورش براساس نظریات جدید دانشمندان عصر رنسانس را بنویسید.
- ۱۴- مصلحان دینی کدام آموزه های کلیسا رابه چالش کشیدند؟

د) سوالات تشریحی زیر را پاسخ دهید.

- ۱- رنسانس از نظر تاریخی به چه معناست؟
- ۲- رنسانس در کدام زمینه های جوامع اروپایی عصر جدید تغییر و تحول بوجود آورد؟
- ۳- به چه دلایلی ایتالیا خاستگاه نهضت رنسانس محسوب می شود؟ توضیح دهید.
- ۴- مهم ترین زمینه ها و عوامل ظهور رنسانس را بنویسید.
- ۵- عامل موثر در رشد و شکوفایی شهرنشینی و تجارت را در ایتالیا بررسی کنید.
- ۶- طبقه بورژوا چگونه شکل گرفتند؟
- ۷- پیامد گسترش شهر ها و رشد تجارت را بنویسید؟
- ۸- زمینه های ایجاد تفکر و فرهنگ جدید ایتالیا که با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود را بررسی کنید.
- ۹- پیامد درگیری های پاپ ها و پادشاهان در اواخر قرون وسطا را توضیح دهید.
- ۱۰- آشنایی اروپاییان با ابعاد مختلف تمدن اسلامی و پیشرفت های علمی مسلمانان را توضیح دهید.
- ۱۱- تفکر اومانیسیم را توضیح دهید؟

- ۱۲- تفاوت اندیشه اومانيسم و کلیسا را بنویسید.
- ۱۳- آثار هنری دوره رنسانس چه تفاوتی با آثار هنری دوره قرون وسطا دارد؟
- ۱۴- عصر نوزایی در معماری چه تغییراتی بوجود آورد؟
- ۱۵- تاثیرات عصر نوزایی بر تعلیم و تربیت را بیان کنید.
- ۱۶- هدف آموزش و پرورش بر اساس نظریات جدید دانشمندان عصر رنسانس را بنویسید.
- ۱۷- اختراع دستگاه چاپ چه تاثیری بر علم و فرهنگ اروپا داشت؟
- ۱۸- پیامدهای اکتشافات جغرافیایی و کشف راه های دریایی جدید در اروپا را بنویسید.
- ۱۹- عوامل موثر در کشف سرزمین ها و راه های جدید در اواخر قرون وسطا را توضیح دهید.
- ۲۰- چه عواملی مانع جدی برای رسیدن اروپاییان به هندوستان و چین بودند؟
- ۲۱- چه عواملی سبب شد اروپاییان در صد کشف مسیرهای جدید برای رسیدن به سرزمین هایی که قرن ها آرزوی دسترسی بر آن را داشتند، برآیند؟
- ۲۲- به چه علت پرتغالی ها و اسپانیایی ها انگیزه و شوق بیشتری برای کشف راه ها و سرزمین های جدید از خود نشان دادند؟
- ۲۳- چگونه طلا و نقره غارت شده بومیان آمریکا، اسپانیا را به یکی از نیرومندترین کشورهای اروپایی در سده های ۱۶ و ۱۷ م تبدیل کرد؟
- ۲۴- نخستین گام های اروپاییان برای استعمار سرزمین های دیگر را بررسی کنید.
- ۲۵- تاثیر کشفیات جغرافیایی در حوزه اقتصادی را توضیح دهید.
- ۲۶- کشفیات جغرافیایی چگونه سبب افزایش اعتبار و منزلت تجار و صنعتگران شد؟
- ۲۷- عوامل افزایش قدرت پادشاهان اروپایی و برتری آنان بر اشرافیت آن زمان را بررسی کنید.
- ۲۸- اعتراضات علیه کلیسا (در فاصله قرون ۱۴ تا ۱۷) از طرف چه گروه هایی صورت گرفت؟ دلایل آن را بررسی کنید.
- ۲۹- به چه علت نهضتی که لوتر شروع کرد به پروتستان معروف شد؟
- ۳۰- نتایج و پیامدهای نهضت پروتستان را بنویسید؟

ذ) متن زیر را مطالعه کرده و به سوالات داده شده پاسخ دهید.

اروپاییان تا نیمه سده ۱۵ میلادی فنون نقشه کشی را تکامل بخشیدند و نقشه های نسبتاً دقیقی از دنیای شناخته شده آن روزگار طراحی و ترسیم کردند. در نیمه دوم سده ۱۵ میلادی دریانوردان پرتغالی در سواحل غربی قاره آفریقا در اقیانوس اطلس مشغول کشف سرزمین های جدید شدند. آنان سفر اکتشافی خود را به سمت جنوب ادامه دادند و با دور زدن دماغه امیدنیک وارد اقیانوس هند شدند و تاسواحل جنوب شرقی هندوستان پیش رفتند. پرتغالی ها با مال التجاره هایی از این سفر دریایی موفقیت آمیز به سرزمین های خود بازگشتند.

- ۱- اروپاییان تا نیمه سده ۱۵ میلادی در زمینه دریانوردی به چه پیشرفت هایی رسیده بودند؟
- ۲- مال التجاره دریانوردان پرتغالی از سفر دریایی توضیح داده شده، شامل چه چیزهایی بود؟
- ۳- دولت پرتغال ناوگان دریایی خود را به فرماندهی چه کسی به هند گسیل کرد؟ وی پایگاه های تجاری- نظامی خود را در کدام مناطق و کشورها تاسیس کرد؟

ی) شهر شناسی:

این شهر ایتالیا مرکز داد و ستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی بود و تجارت پارچه را در بخش وسیعی از اروپا به خود اختصاص داده بود. نام این شهر چیست؟ (-----)

و) هر کدام از دانشمندان نامبرده در عصر رنسانس به کدام موفقیت علمی دست پیدا کردند؟

۱- کوپرنیک ۲- کپلر ۳- گالیله ۴- ویلیام هاروی ۵- دکارت ۶- بیکن ۷- گوتنبرگ

ه) علت اعتراض هر کدام از گروههای نامبرده به نظریات و عملکرد کلیسا در جنبش اصلاح دینی را بنویسید.

۱- شاهان و فرمانروایان ۲- انسان گرایان ۳- مصلحان دینی

م) باتوجه به تصاویر به سوالات داده شده پاسخ دهید.

۱- اروپاییان درزمینه دریانوردی به چه پیشرفت هایی رسیده بودند؟

۲- کاشف قاره آمریکا چه کسی بود؟

۳- مردم اسپانیا و دیگر کشورهای اروپایی با چه انگیزه ای راهی سرزمین آمریکا شدند؟

۴- علت افزایش خرید و فروش برده توسط پرتغالی ها را توضیح دهید.

۵- بعد از پرتغالی ها بازرگانان کدام کشورها به تجارت برده پرداختند؟

پاسخنامه

----- (الف)

- ۱- صحیح ۲- صحیح ۳- غلط (شیوه ای از تفکر و فرهنگ متفاوت بود) ۴- غلط (اعتبار ارزش انسان)
- ۵- صحیح ۶- صحیح ۷- صحیح ۸- غلط (اروپاییان- مسلمانان) ۹- غلط (کوپرنیک) ۱۰- صحیح
- ۱۱- صحیح ۱۲- غلط (تاسیس پایگاه تجاری- نظامی) ۱۳- صحیح ۱۴- غلط (با استفاده از منابع مالی)
- ۱۵- صحیح ۱۶- صحیح ۱۷- غلط (کلیسای کاتولیک)

----- (ب)

- ۱- الف ۲- ج ۳- د ۴- ج ۵- د ۶- الف ۷- ب ۸- د

----- (ج)

- ۱- رنسانس ۲- جنگ های صلیبی ۳- انسان ۴- صنعت چاپ ۵- جغرافیایی - دریانوردی
- ۶- انسان گرایان ۷- پروتستان

----- (چ)

- ۱- رنسانس به معنای نوزایی و تجدید حیات است .
- ۲- قشر جدید از شهرنشینان ثروتمنداروپایی که شامل بازرگانان ، بانکداران و صاحبان صنایع می شدند.
- ۳- انسان گرایان که انسان را محور و مدار جهان می شمردند و اعتقاد داشتند که معیارهای اخلاقی و ارزش ها و هنجارهای اجتماعی باید برپایه خواسته ها و تمایلات دنیوی انسان ایجاد شود.
- ۴- شاهزادگان آلمانی که از لوتر حمایت کردند و به فرمان تکفیر لوتر توسط پاپ و امپراتور اعتراض (پروتست) کردند.

----- (ح)

- ۱- داوینچی ۲- گالیله ۳- ویلیام هاروی ۴- یوهانس گوتنبرگ ۵- آلبوکرک ۶- کریستف کلمب

----- (خ)

- ۱- نوزایی و تجدید حیات
- ۲- بر تجدید حیات فرهنگ یونان و روم باستان
- ۳- با ایجاد انجمن ها و شوراهای
- ۴- اندلس و سیسیل
- ۵- ادبیات ، هنر و معماری و تعلیم و تربیت
- ۶- گسترش فعالیت های تجاری در اروپا
- ۷- کشف قاره آمریکا
- ۸- حوزه اقتصادی
- ۹- اشراف فنودال و زمین داران
- ۱۰- تجار و صنعتگران

- ۱۱- ارتش های ملی و ناوگان دریایی خود را مجهز کردند.
- ۱۲- ایجاد جنگ های مذهبی میان پروتستان و کاتولیک، تقویت پادشاهان و دولت های ملی، رشد اندیشه ملی گرایی، تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک (یک مورد به دلخواه)
- ۱۳- تربیت شهروندانی که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند.
- ۱۴- آموزه های کلیسا که درباره انسان و خدا بود را به چالش کشیدند.

(د)

- ۱- به دگرگونی های فکری و فرهنگی گفته می شود که به منظور احیای فرهنگ یونان و روم باستان، از ایتالیا آغاز شد و به تدریج در بخش های دیگر اروپا گسترش یافت.
- ۲- در جنبه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی
- ۳- به دلیل اینکه در قرن ۱۴ م هنگامی که فرهنگ قرون وسطایی بر سراسر اروپا سیطره داشت، گروهی از نویسندگان و اندیشمندان که در شهرهای ثروتمند ایتالیا می زیستند، هدایت جریان فکری و فرهنگی را به دست گرفتند و تفکر و سبک جدیدی از زندگی را باب کردند که اساس این تفکر بر نوزایی و تجدید حیات فرهنگ یونان و روم باستان قرار داشت.
- ۴- رشد شهرنشینی و تجارت - گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام - پیشینه فرهنگی و تاریخی
- ۵- جنگ های صلیبی تاثیر فراوانی بر رشد شهرها و تجارت به ویژه در مناطق ساحلی اروپا گذاشت؛ شهرهای ایتالیایی سرآمد شهرهای اروپا در تجارت، بانکداری، و صنعت به شمار می رفتند. از طرفی بنادر ونیز، جنوا، پیزا و پالمو تجارت دریای مدیترانه و سناحل غربی اروپا را در اختیار داشتند. فلورانس نیز مرکز دادوستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی بود و تجارت را در بخش وسیعی از اروپا به خود اختصاص داده بود.
- ۶- با گسترش شهرها و رشد تجارت، مشاغل و حرفه های گوناگونی شکل گرفت و قشر جدیدی از شهرنشینان ثروتمند شامل بازرگانان، بانکداران و صاحبان صنایع سر بر آوردند که به آن ها "بورژوا" می گفتند.
- ۷- ایجاد مشاغل و حرفه های گوناگون و شکل گیری طبقه جدیدی به نام بورژوا که اداره امور شهرها را بر عهده گرفتند و برای علم و فرهنگ و هنر ارزش و اهمیت قایل بودند. از سوی دیگر درگیری های بین پاپ و پادشاهان استقلال و آزادی عمل دولت شهرهای ایتالیایی را بیشتر کرد و در نهایت تفکر و فرهنگ جدیدی منتشر شد که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.
- ۸- درگیری های بین پاپ و پادشاهان در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد. این استقلال موقعیتی را برای متفکران و دانشمندان این شهرها ایجاد کرد که بتوانند تفکر و فرهنگ جدیدی را نشر دهند که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.
- ۹- استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد. این استقلال موقعیتی را برای متفکران و دانشمندان این شهرها ایجاد کرد که بتوانند تفکر و فرهنگ جدیدی را نشر دهند که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.
- ۱۰- آثار و نوشته های علمی دانشمندان و عالمان مسلمان تاثیر بسزایی بر وضعیت فکری و فرهنگی اروپا در اواخر قرون وسطا نهاد. مدارس عالی و دانشگاه های تازه تاسیس ایتالیایی در استفاده از آثار و نوشته های دانشمندان مسلمان پیشگام بودند.
- ۱۱- انسان گرایان یا اومانیست ها انسان را محور و مدار جهان می شمردند و اعتقاد داشتند که معیارهای اخلاقی و ارزش ها و هنجارهای اجتماعی باید بر پایه خواسته های انسان و تمایلات دنیوی او ایجاد شود. و انسان را موجودی می شمردند که زندگی دنیوی او ارجمند و مهم است.

۱۲- ا ومانیست ها انسان را محور و مدار جهان می شمردند و اعتقاد داشتند که معیارهای اخلاقی و ارزش ها و هنجارهای اجتماعی باید برپایه خواسته های انسان و تمایلات دنیوی او ایجاد شود. انسان را موجودی می شمردند که زندگی دنیوی او ارجمند و مهم است، درحالی که کلیسا مروج این عقیده بود که انسان فقط برای خدمت به خداوند خلق شده است و دنیا گرایی و میل به لذت جنسی او را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می دارد.

۱۳- آثار هنری دوره رنسانس به لحاظ موضوع و سبک با آثار هنری دوره قرون وسطا به کلی متفاوت است . هنرمندان دوره رنسانس با محور قرار دادن انسان و طبیعت، آثار بی نظیری به وجود آوردند. آنان بر زیبایی و خصوصیات جسمانی انسان و خصلت های درونی شخصیت های مورد نظر خود تاکید داشتند.

۱۴- معماران عصر رنسانس ساختمان های رم باستان را سرمشق خود قرار دادند و الگوی معماری بناهای باستانی را در ساختن کاخ ها و کلیساها و نمازخانه ها به کار می بستند.

۱۵- اندیشه انسان گرایی برای تعالی و رشد جسمی و روحی انسان اهمیت و ارزش فراوانی قائل بود و انسان کرایان بر اصل آموزش پذیری انسان و شکوفایی استعدادها و توانمندی های بالقوه او از طریق آموزش به شدت تاکید می کردند. دانشمندان عصر رنسانس با مطالعه و بررسی آثار و نوشته های دوره باستان، رساله های متعددی درباره تعلیم و تربیت نوشتند و نظریه آموزشی جدیدی را ارائه کردند.

۱۶- هدف آموزش و پرورش، تربیت دانشمندان برجسته نبود، بلکه می خواستند شهروندانی را تربیت کنند که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند و در حیات شهری فعال باشند.

۱۷- توسعه صنعت چاپ کمک فر اوانی به فراگیر شدن پژوهش های علمی و نشر علم در اروپا کرد. علاوه بر آن چاپ کتاب های غیر مذهبی از قبیل کتاب های فلسفی، رمان و داستان و آثاری در موضوع حقوق، تاریخ و..... تاثیر ژرفی بر وضعیت فکری و فرهنگی جوامع اروپایی گذاشت.

۱۸- این اکتشافات علاوه بر دستاوردهای علمی که در حوزه دانش دریانوردی و جغرافیا در پی داشت، موجب به هم خوردن موازنه تجارت جهانی و آغاز استعمارگری اروپاییان شد.

۱۹- اهمیت سرزمین های شرق دور مانند هند و چین که برای اروپاییان جاذبه فراوانی داشت و همواره در اندیشه رسیدن به آن سرزمین ها بودند؛ اما حکومت های قدرتمند ایرانی و خلافت ها و سلسله های بزرگ مسلمان مانع از رسیدن اروپاییان به هندوستان و چین بودند. افزایش اطلاعات جغرافیایی و توسعه مهارت دریانوردی اروپاییان در دوران پس از جنگ های صلیبی و اواخر قرون وسطا تاثیر شایانی در کشف سرزمین ها و راه های جدید داشت.

۲۰- حکومت های قدرتمند ایرانی و خلافت ها و سلسله های بزرگ مسلمان که از دوره باستان تا قرون جدید برفلات ایران و مناطق ساحلی شرق و جنوب دریای مدیترانه تسلط داشتند، مانع از رسیدن اروپاییان به هندوستان و چین بودند.

۲۱- اهمیت سرزمین های شرق دور مانند هند و چین که برای اروپاییان جاذبه فراوانی داشت و همواره در اندیشه رسیدن به آن سرزمین ها بودند؛ اما حکومت های قدرتمند ایرانی و خلافت ها و سلسله های بزرگ مسلمان که از دوره باستان تا قرون جدید برفلات ایران و مناطق ساحلی شرق و جنوب دریای مدیترانه تسلط داشتند، مانع از رسیدن اروپاییان به هندوستان و چین بودند. از طرفی با گسترش فعالیت های تجاری در اروپا، انگیزه و اشتیاق اروپاییان برای رسیدن به شرق و دسترسی به ادویه و دیگر کالاها ی گران بهای آن دیار دوچندان شد.

۲۲- زیرا از یک سو قادر به رقابت با دولت شهرهای ایتالیایی که تجارت این منطقه را در انحصار خود داشتند، نبودند و از سوی دیگر با حکومت عثمانی که بر مناطق شمال شرق و شرق مدیترانه مسلط بود، دشمنی و ستیز داشتند.

۲۳- پس از کشف قاره آمریکا و غارت آن سرزمین، بر اساس منشوری که پادشاه اسپانیا به کریستف کلمب و سایر کاشفان سرزمین های جدید داد، کاشفان ملزم بودند سهم عمده ای از غنایمی را که به دست می آوردند به خزانه این پادشاه بپردازند. بدین گونه طلا و نقره غارت شده بومیان آمریکا، اسپانیا را به یکی از نیرومندترین کشورهای اروپایی در سده های ۱۶ و ۱۷ م تبدیل کرد.

۲۴- دولت پرتغال ناوگان دریایی خود را به فرماندهی آلبوکرک به هند گسیل کرد و او توانست تعدادی پایگاه تجاری - نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین تاسیس کند. این اقدامات به منزله نخستین گام های اروپاییان برای استعمار سرزمین های دیگر محسوب می شود.

۲۵- در نتیجه اکتشافات جغرافیایی و دست یابی اروپاییان به منابع ثروت در سرزمین های جدید، حجم عظیمی از فلزات گران بها به اروپا سرازیر شد. ذخیره فلزات قیمتی موجب رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی شد.

۲۶- در نتیجه اکتشافات جغرافیایی و دست یابی اروپاییان به منابع ثروت در سرزمین های جدید، حجم عظیمی از فلزات گران بها به اروپا سرازیر شد. ذخیره فلزات قیمتی موجب رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی شد. این وضع اعتبار و منزلت تجار و صنعتگران را افزایش داد. در مقابل، اشراف فنودال و زمین دار موقعیت اجتماعی خود را از دست دادند.

۲۷- شاهان با استفاده از منابع مالی عظیمی که حاصل غارت مستعمرات بود، ارتش های ملی و ناوگان دریایی خود را مجهز و قوی تر کردند. که در رقابت ها و درگیری های سیاسی، نظامی و اقتصادی از آن بهره می بردند.

۲۸- ۱- شاهان و فرمانروایان که کلیسا را از دخالت در امور سیاسی منع می کردند. ۲- انسان گرایان، به شیوه تعلیم و تربیت و محتوای آموزشی که تحت نظارت کلیسا در مدارس و دانشگاه ها تدریس می شد انتقاد داشتند و آن ها را غیر مفید می شمردند؛ همچنین کلیسا را به خاطر برخی ناهنجاری های اخلاقی کشیشان مورد سرزنش قرار می دادند. ۳- مصلحان دینی، آموزه های کلیسا را درباره انسان و خدا به چالش کشیدند.

۲۹- لوتر در فهرستی نظریات خود را در ۹۵ اصل تدوین کرد و بر در کلیسای ویتنبرگ آویخت و از مردم خواست درباره آن ها گفت گو کنند. پاپ، باتکفیر لوتر از امپراتور مقدس روم خواست تا او را سرکوب کند. اما شاهزادگان آلمانی از لوتر حمایت کردند و به پاپ و امپراتور اعتراض (پروتست) کردند. از این رو به آنان به پروتستان معروف شدند.

۳۰- نهضت پروتستان، وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد و باعث بروز یک سلسله جنگ های مذهبی میان پروتستان و کاتولیک شد که بخش وسیعی از اروپا را دربر گرفت. تقویت پادشاهان و دولت های ملی، رشد اندیشه ملی گرایی در اروپا، تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی.

(ذ)

۱- فنون نقشه کشی را تکامل بخشیدند، در ساختن کشتی و بهره گیری از تجهیزات دریانوردی مانند قطب نما، واسطرلاب به پیشرفت فوق العاده ای رسیدند.

۲- فلفل و سنگ های قیمتی

۳- آلبوکرک- در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین

(ی)

شهرشناسی: فلورانس

(و)

۱- نظریه چرخش زمین به دور خورشید

۲- با مطالعات او نظریه کوپرنیک اثبات شد

۳- اختراع تلسکوپ

۴- کارکرد قلب و چگونگی گردش خون

۵- بنیانگذار سبک تحقیق در ریاضی

۶- طرفدار روش شناخت تجربی در مطالعات

۷- اختراع دستگاه چاپ

----- (ه)

۱- کلیسا را از دخالت در امور سیاسی منع می کردند

۲- به شیوه تعلیم و تربیت و محتوای آموزشی که تحت نظارت کلیسا در مدارس و دانشگاهها تدریس می شد انتقاد کردند و آنها را غیر مفید شمردند همچنین کلیسا را به خاطر برخی ناهنجاری های اخلاقی کشیشان مورد سرزنش قرار می دادند.

۳- آموزه ای کلیسا را درباره انسان و خدا به چالش کشیدند

----- (م)

۱- فنون نقشه کشی را تکامل بخشیدند، در ساختن کشتی و بهره گیری از تجهیزات دریانوردی مانند قطب نما ، واسطلاب به پیشرفت فوق العاده ای رسیدند

۲- کریستف کلمب

۳- انگیزه کسب ثروت و دست یابی به زمین

۴- اروپاییانی که مزارع وسیعی را در قاره آمریکا تصاحب کرده بودند به نیروی کار مجانی و ارزان نیاز داشتند.

۵- بازرگانان هلندی و انگلیسی